ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15027897	Paseo das Pontes	Coruña (A)	2024/2025

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
INA	Industrias alimentarias	CD3INA000200	Procesos e calidade na industria alimentaria	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP1708	Sustentabilidade aplicada ao sistema produtivo	2024/2025	1	30	30

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	EVA MARÍA FERNÁNDEZ SIMÓN
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O CIFP Paseo das Pontes situase no municipio da Coruña. Trátase dun centro urbán nunha cidade de tamaño medio, que recibe, en xeral, tanto alumnado dos distintos institutos de ensinanza secundaria da cidade coma de fora dela, xa que a súa oferta formativa, fai que reciba alumnado de toda a xeografía autonómica.
Dentro do termo municipal, a cidade conta con dous polígonos industriais: A Grela, o parque empresarial máis antigo e o de máis extensión de Galicia, que conta con máis de 600 empresas, e o de Pocomaco, que da servizo a unhas 400 empresas. Na área metropolitana da Coruña están situados outros importantes polígonos industriais da comunidade, principalmente na área suroeste (concellos de Arteixo e Culleredo), como os polígonos de Sabón, que alberga a sede central da multinacional Inditex, entre outras industrias. Outros polígonos destacables da área metropolitana son os de Alvedro, Barcala, Meicende, Espírito Santo e Bergondo. Os grandes motores industriais dentro dos límites municipais son a refinería de petróleo de Repsol e a empresa do sector cervexeiro Hijos de Rivera SA.
Dentro do sector alimentario, outras empresas que podemos atopar na contorna da Coruña son: de bebidas (Begano S.A.), comidas preparadas (Tanfresco S.L., Cambalache S.L.), produtos pesqueiros (Salgado Congelados SL, Isidro de La Cal S.L.), panadería e confiteria (Ingapan S.A., Catadenata, S.L.); lácteos (Leyma S.L.); así como empresas de xestión e consultaría alimentaria (Ambical S.L., Alimentya S.L., Geal S.L.).

Na Lei orgánica 3/2022, do 31 de marzo, de ordenación e integración da formación profesional, establécese a ordenación dun sistema único e integrado de formación profesional que, servindo ao fortalecemento, a competitividade e a sustentabilidade da economía, sexa capaz de responder con flexibilidade aos intereses, ás expectativas e ás aspiracións de cualificación profesional das persoas, e ás competencias demandadas polas novas necesidades produtivas e sectoriais tanto para o aumento da produtividade como para a xeración de emprego. A oferta de formación profesional articúlase nun sistema de graos de formación profesional (A, B, C, D e E) que, caracterizándose pola súa amplitude e a súa duración, permiten deseñar itinerarios progresivos e acumulables, desde as microformacións (grao A) ata os títulos e os cursos de especialización (graos D e E), e na obtención dunha acreditación, certificación ou titulación.

Como desenvolvemento da citada lei, apróbase o Real decreto 659/2023, do 18 de xullo, polo que se desenvolve a ordenación do Sistema de formación profesional, e incorpora na formación as transformacións froito da dixitalización, a transición ecolóxica e a sustentabilidade en todos os sectores económicos, como vectores clave da economía, o emprego e o benestar social.

No curso escolar 2024/25, na Comunidade Autónoma de Galicia incluiranse nos primeiros cursos dos ciclos formativos de grao medio e de grao superior, ademais do módulo de Itinerario persoal para a empregabilidade I (que vén substituír ao módulo de Formación e orientación profesional), o módulo de Sustentabilidade aplicada ao sistema produtivo e o módulo de Inglés profesional.

A sustentabilidade, entendida como a capacidade de satisfacer as nosas necesidades presentes sen comprometer a capacidade das futuras xeracións para satisfacer as súas, converteuse nunha prioridade global. A introdución do módulo de Sustentabilidade aplicada ao sistema produtivo no primeiro curso dos ciclos permite que o alumnado traballe a sustentabilidade de modo transversal con outros módulos: a xestión eficiente dos recursos naturais, a redución de residuos e emisións, a adopción de prácticas laborais e empresariais que minimicen o impacto ambiental, a promoción da economía circular, o desenvolvemento da innovación e da tecnoloxía verde, xunto á responsabilidade social corporativa das empresas.

ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)	Resultados de aprendizaxe					
					170800					
					RA 1	RA 2	RA 3	RA 4	RA 5	RA 6
1	A SUSTENTABILIDADE E O DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE	Esta actividade está orientada a profundizar en dous conceptos importantes: sustentabilidade e desenvolvemento sostible.	6	20	X					
2	RETOS AMBIENTAIS E SOCIAIS AOS QUE SE ENFRENTA A SOCIEDADE	Nesta unidade terás a oportunidade de caracterizar os retos ambientais e sociais aos que se enfrenta a sociedade, describindo os impactos sobre as persoas e os sectores productivos e propoñendo accións para minimizalos	6	20		X				
3	SUSTENTABILIDADE NO DESEMPEÑOPROFESIONAL E PERSOAL	Nesta unidade didáctica terás a oportunidade de establecer a aplicación de criteriosde sustentabilidade no desempeño profesional e persoal	6	20			X			
4	ECONOMÍA CIRCULAR	Nesta unidade será tal de propoñer produtos e servizos responsables tendo en conta os principios da economía circular	8	25				X	X	
5	PLAN DE SUSTENTABILIDADE DUNHA EMPRESA	Nesta unidade terá a oportunidade de analizar un plan de sustentabilidade dunha empresa do sector	4	15						X
		Total:	30							

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A SUSTENTABILIDADE E O DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE	6

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución	SI

4.1.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Identificar os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG). Relacionar os Obxetivos de desenvolvemento sostible (ODS) coa súa importancia para a consecución da axenda 2030	1	Sustentabilidade e desenvolvemento sostible e Axenda 2030 e os Obxetivos de desenvolvemento sostible	6,0
		TOTAL	**6**

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Describiuse o concepto de sustentabilidade, establecendo os marcos e os acordos internacionais asociados ao desenvolvemento sustentable	• PE.1 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	20
CA1.2 Identificáronse os piares ambientais, sociais e de gobernanza que inflúen no desenvolvemento sustentable das organizacións empresariais	• PE.2 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	20
CA1.3 Relacionáronse os Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable (ODS) coa súa importancia para a consecución da Axenda 2030	• PE.3 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	20
CA1.4 Analizouse a importancia de identificar os aspectos ASG máis relevantes para os grupos de interese das organizacións, relacionándoos cos riscos e coas oportunidades que supoñen para a propia organización	• PE.4 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	15
CA1.5 Identificáronse os principais estándares de métricas para a avaliación do desempeño en sustentabilidade, os seus indicadores e o seu papel, segundo a lexislación vixente e as futuras regulacións en desenvolvemento	• PE.5 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	15
CA1.6 Describiuse o investimento socialmente responsable (ISR) e o papel que desempeñen os analistas financeiros e investidores	• PE.6 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	10
		TOTAL	**100**

4.1.e) Contidos

Contidos
Principais estándares de medición da sustentabilidade. Indicadores. Lexislación vixente.
Piares ambientais, sociais e de gobernanza transcendentes no desenvolvemento sustentable das organizacións.
Introdución ao concepto de sustentabilidade. Repercusión na economía globalizada.
Identificación dos aspectos sociais e de gobernanza (ASG) nas organizacións.

Contidos
Definición de investimento socialmente responsable (ISR): criterios éticos, ambientais e sociais. Tipos de ISR.
Marcos e acordos internacionais da sustentabilidade.
Obxectivos do Desenvolvemento Sustentable. Relevancia para a consecución da Axenda 2030.

4.1.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Sustentabilidade e desenvolvemento sostible e Axenda 2030 e os Obxetivos de desenvolvemento sostible - Concepto de sustentabilidade establecendo os marcos internacionais asociados ao desenvolvemento sostible. Importancia da Axenda 2030 e dos ODS..	• Presentación do módulo e da programación. Avaliación inicial. Presentación audiviosual dos contenidos da unidade. Presentación da aula virtual • Propor os materiais de: ampliación ou apoio e tarefas de reforzo do aprendizaxe.	• Prestar atención á exposición. • Facer unha lectura reflexiva dos apuntamentos e tomar nota das cuestións ou dúbidas que lle puideran xurdir. • Desenvolver as tarefas de reforzo do aprendizaxe e traballar os materiais de ampliación e apoio propostos.	• Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentebilidade tendo en conta o concepto de desenvolvemento sostible e os marcos internacionais que contribuen á súa consecución	• Aula virtual, internet, power point, pizarra, artigos de prensa, RRSS.	• PE.1 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.2 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.3 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.4 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.5 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.6 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	6,0
					TOTAL	**6,0**

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	RETOS AMBIENTAIS E SOCIAIS AOS QUE SE ENFRENTA A SOCIEDADE	6

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Caracteriza os retos ambientais e sociais describindo os impactos sobre as persoas e os sectores produtivos, e propón accións para os minimizar	SI

4.2.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Propoñer accións para minimizar os impactos. Caracterizar os principais retos ambientais e sociais aos que se enfrenta a sociedade.	1	Impacto dos actuais problemas medioambientais e Principais retos ambientais e sociais	6,0
		TOTAL	**6**

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.1 Identificáronse os principais retos ambientais e sociais	• PE.1 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	25
CA2.2 Relacionáronse os retos ambientais e sociais co desenvolvemento da actividade económica	• PE.2 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	25
CA2.3 Analizouse o efecto dos impactos ambientais e sociais sobre as persoas e os sectores produtivos	• PE.3 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	15
CA2.4 Identificáronse as medidas e as accións encamiñadas a minimizar os impactos ambientais e sociais	• PE.4 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	20
CA2.5 Analizouse a importancia de establecer alianzas e de traballar de maneira transversal e coordinada para abordar con éxito os retos ambientais e sociais, e lograr os Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable	• PE.5 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	15
	TOTAL		**100**

4.2.e) Contidos

Contidos
Principais retos ambientais e sociais: superpoboación, cambio climático, consumo de auga e materias primas, economía circular, deforestación, contaminación, enerxías renovables (hidróxeno verde, eólica, solar etc.), descarbonización etc.
Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias sobre as persoas e os sectores produtivos

ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS

Contidos
Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias co desenvolvemento da actividade económica.
Medidas e métodos encamiñados a minimizar e/ou reducir os impactos ambientais e sociais.
Alianzas e sinerxías público-privadas para o logro dos ODS.

4.2.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Impacto dos actuais problemas medioambientais e Principais retos ambientais e sociais - Impacto sobre as persoas e sobre os sectores productivos. Cambio climático, superpoboación, consumo de auga, deforestación ...	• Elaboración apuntes e presentación powerpoint da actividade. • Presentación audiovisual da actividade. • Propor os materiais de: ampliación ou apoio e tarefas de reforzo do aprendizaxe.	• Prestar atención á exposición. • Plantexar as cuestións ou dúbidas e tomar nota das aclaracións se for preciso. • Desenvolver as tarefas de reforzo do aprendizaxe e traballar os materiais de ampliación e apoio propostos.	• Desenvolver as tarefas de reforzo do aprendizaxe e traballar os materiais de ampliación e apoio propostos.	• Aula virtual, internet, power point, pizarra, artigos de prensa, RRSS.	• PE.1 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.2 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.3 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.4 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.5 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	6,0
					TOTAL	**6,0**

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	SUSTENTABILIDADE NO DESEMPEÑOPROFESIONAL E PERSOAL	6

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Establece a aplicación de criterios de sustentabilidade na actividade profesional e na contorna persoal	SI

4.3.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Analizar os riscos e as oportunidades que representan os ODS. Identificar as accións precisas para atender algúns dos retos ambientais e sociais dende a actividade profesional e o entorno persoal	1	Riscos e oportunidades que representan os ODS. Medidas e oportunidades para atender os retos medioambientais dende o entorno persoal e profesional	6,0
		TOTAL	**6**

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA3.1 Identificáronse os ODS máis relevantes para a actividade profesional que realizan	• PE.1 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	30
CA3.2 Analizáronse os impactos reais e potenciais relacionados cos ODS	• PE.2 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	20
CA3.3 Analizáronse as actitudes persoais na consecución dos ODS	• PE.3 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	20
CA3.4 Identificáronse as prácticas sustentables no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS	• PE.4 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	30
		TOTAL	**100**

4.3.e) Contidos

Contidos
Adopción de prácticas sustentables no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS.
Contribución das actitudes persoais na consecución dos ODS.
Identificación dos aspectos de sustentabilidade e ODS máis salientables do sector produtivo correspondente.

Contidos
Riscos, impactos reais e potenciais relacionados cos ODS.

4.3.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Riscos e oportunidades que representan os ODS. Medidas e oportunidades para atender os retos medioambientais dende o entorno persoal e profesional - Establece a aplicación de criterios de sustentabilidade no desempeño profesional e persoal, identificando os elementos necesarios. Relaciona as medidas e as oportunidades ás que pretende dar resposta a Axenda 2030 e os 17 ODS con cada sector productivo	• Elaboración apuntes e presentación powerpoint da actividade. • Presentación audiovisual da actividade. • Liderar e moderar a rolda de posta en común das cuestións ou dúbidas que tiveran xurdido e facilitar a resolución colaborativas das mesmas. • Propor os materiais de: ampliación ou apoio e tarefas de reforzo do aprendizaxe.	• Prestar atención á exposición. • Facer unha lectura reflexiva dos apuntamentos e tomar nota das cuestións ou dúbidas que lle puideran xurdir. • Plantexar as cuestións ou dúbidas e tomar nota das aclaracións se for preciso. • Desenvolver as tarefas de reforzo do aprendizaxe e traballar os materiais de ampliación e apoio propostos.	• Notas ou cuestións da lectura reflexiva dos apuntamentos, desenvolvemento das tarefas de reforzo ou do traballo sobre os materiais de apmpliación e apoio coas aclaracións ou resultados dos mesmos.	• Aula virtual, internet, power point, pizarra, artigos de prensa, RRSS.	• PE.1 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.2 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.3 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.4 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	6,0
					TOTAL	**6,0**

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	ECONOMÍA CIRCULAR	8

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Propón produtos e servizos responsables tendo en conta os principios da economía circular	SI
RA5 - Realiza actividades sustentables minimizando o impacto destas no ambiente	SI

4.4.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Aprender qué son a economía verde e a economía circular, e cales son os principios nos que se fundamentan, en contraste co modelo de producción clásico. Analizar as principais características das economías verde e circular, y os seus beneficios no que se refire ao desenvolvemento sostible	1	Concepto de economía circular. Modelos de producción actuais e consumismo. Economía verde	8,0
		TOTAL	**8**

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA4.1 Determináronse os modelos de produción e consumo actual	• PE.1 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	5
CA4.2 Analizouse o ciclo de vida do produto	• PE.2 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	5
CA4.3 Identificáronse os principios da economía verde e circular	• PE.3 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	5
CA4.4 Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción	• PE.4 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	5
CA4.5 Aplicáronse principios de ecodeseño	• PE.5 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	10
CA4.6 Identificáronse os procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados	• PE.6 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	10
CA5.1 Caracterizouse o modelo de produción e consumo actual	• PE.7 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	5
CA5.2 Identificáronse os principios da economía verde e circular	• PE.8 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	5
CA5.3 Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción	• PE.9 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	10

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA5.4 Avaliouse o impacto das actividades persoais e profesionais	• PE.10 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	5
CA5.5 Aplicáronse principios de ecodeseño	• PE.11 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	5
CA5.6 Aplicáronse estratexias sustentables	• PE.12 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	5
CA5.7 Analizouse o ciclo de vida do produto	• PE.13 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	10
CA5.8 Identificáronse os procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados	• PE.14 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	10
CA5.9 Aplicouse a normativa ambiental	• PE.15 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	5
		TOTAL	**100**

4.4.e) Contidos

Contidos
Análise de sustentabilidade do ciclo de vida de produtos e servizos.
Produtos sustentables: ecodeseño.
Identificación dos procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados.
Características principais dos modelos de produción e consumo actual en produtos e servizos.
Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción.
Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción.
Valoración dos beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción.
Criterios de sustentabilidade aplicados nos procesos de produción.
Modelos de produción e consumo actual en diferentes actividades ou produtos sustentables.
Cumprimento de normativa ambiental.
Aplicación de estratexias sustentables.

Contidos
Análise das fases do ciclo de vida do produto.
Aplicación dos principios da economía verde e circular.
Apreciación do impacto das actividades persoais e profesionais.
Materialización dos principios de ecodeseño nas actividades ou nos produtos sustentables.

4.4.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Concepto de economía circular. Modelos de producción actuais e consumismo. Economía verde - Características das 3R e das 7R. Principais diferenzas entre a economía lineal e a economía circular. O consumismo. Beneficios da economía circular e da economía verde	• Elaboración apuntes e presentación powerpoint da actividade. • Presentación audiovisual da actividade. • Liderar e moderar a rolda de posta en común das cuestións ou dúbidas que tiveran xurdido e facilitar a resolución colaborativas das mesmas. • Propor os materiais de: ampliación ou apoio e tarefas de reforzo do aprendizaxe.	• Prestar atención á exposición. • Facer unha lectura reflexiva dos apuntamentos e tomar nota das cuestións ou dúbidas que lle puideran xurdir. • Plantexar as cuestións ou dúbidas e tomar nota das aclaracións se for preciso. • Desenvolver as tarefas de reforzo do aprendizaxe e traballar os materiais de ampliación e apoio propostos.	• Notas ou cuestións da lectura reflexiva dos apuntamentos, desenvolvemento das tarefas de reforzo ou do traballo sobre os materiais de apmpliación e apoio coas aclaracións ou resultados dos mesmos.	• Aula virtual, internet, power point, pizarra, artigos de prensa, RRSS.	• PE.1 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.2 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.3 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.4 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.5 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.6 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.7 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.8 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.9 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que	8,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					se vai evaluar • PE.10 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.11 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.12 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.13 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.14 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.15 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	
					TOTAL	8,0

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	PLAN DE SUSTENTABILIDADE DUNHA EMPRESA	4

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Analiza un plan de sustentabilidade dunha empresa do sector, identificando os seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustifica accións para a súa xestión e a súa medición	SI

4.5.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Saber elaborar un plan de sostenibilidade da emptesa, tendo en conta os apartados que o conforman e a realización do informe final.	1	Cómo elaborar un plan de sustentabilidade	4,0
		TOTAL	**4**

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA6.1 Identificáronse os principais grupos de interese da empresa	• PE.1 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	10
CA6.2 Analizáronse os aspectos ASG materiais, as expectativas dos grupos de interese e a importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais	• PE.2 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	20
CA6.3 Definíronse accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados	• PE.3 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	25
CA6.4 Determináronse as métricas de avaliación do desempeño da empresa de acordo cos estándares de sustentabilidade máis amplamente utilizados	• PE.4 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	N	20
CA6.5 Elaborouse un informe de sustentabilidade co plan e os indicadores propostos	• PE.5 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	S	25
		TOTAL	**100**

4.5.e) Contidos

Contidos
Identificación dos principais grupos de interese da empresa.
Elaboración dun informe de sustentabilidade co plan e os indicadores propostos.
Establecemento das métricas de avaliación acerca do desempeño da empresa tendo en conta os estándares de sustentabilidade máis amplamente utilizados.
Análise de todos os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza, das expectativas dos grupos de interese e da importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais.
Accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e a aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados.

4.5.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Cómo elaborar un plan de sustentabilidade - Normativa vixente e pasos do plan de sustentabilidade	• Elaboración apuntes e presentación powerpoint da actividade. • Presentación audiovisual da actividade.	• Prestar atención á exposición. • Facer unha lectura reflexiva dos apuntamentos e tomar nota das cuestións ou dúbidas que lle puideran xurdir. • Desenvolver as tarefas de aprendizaxe e traballar os materiais de ampliación e apoio propostos.	• Notas ou cuestións da lectura reflexiva dos apuntamentos, desenvolvemento das tarefas de reforzo ou do traballo sobre os materiais de apmpliación e apoio coas aclaracións ou resultados dos mesmos.	• Aula virtual, internet, power point, pizarra, artigos de prensa, RRSS.	• PE.1 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.2 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.3 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.4 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar • PE.5 - Cuestionario de preguntas relacionado co criterio que se vai evaluar	4,0
					TOTAL	**4,0**

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

5.A) MÍNIMOS ESIXIBLES PARA ALCANZAR A AVALIACIÓN POSITIVA.

Un criterio de avaliación e un mínimo esixible cando o docente o considera imprescindible para lograr o resultado de aprendizaxe (RA).

Os mínimos que se esixen cara a superación do módulo profesional están sinalados no epígrafe 4.n.d. desta programación, para cada unha das unidades didácticas.

O alumnado acadará un mínimo exixible cando acade unha avaliación positiva en todos os elementos dos instrumentos de avaliación asociados á UD que contén dito mínimo.

5.B) CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

O desempeño do alumnado en termos de precisión e calidade (cualificación) se valorará a través dos instrumentos de avaliación programados, o resultado de cada un deles para cada alumna/o se expresará con dous decimais nunha escala numérica de rango 10 cun valor mínimo 0 e máximo 10, considerando un resultado igual ou maior a 5,00 o aprobado.

A expresión da cualificación dos módulos profesionais obterase como o resultado conxunto dos instrumentos de avaliación que corresponden a cada avaliación, aplicando os pesos programados e axustando ao enteiro da seguinte forma:
- Se o valor non chega ó 5,00 eliminaranse os decimais (truncamento)
- Se o valor e igual ou superior a 5,00 por redondeo (notación científica)

A cualificación do módulo realizarase por avaliacións parciais que terán carácter eliminatorio, de tal xeito, que non acadar unha avaliación positiva en algunha delas supón a non superación do módulo, que poderá ser recuperado segundo as indicacións do epígrafe 6 desta programación.
Acadar unha cualificación de 5 a 10 nas avaliacións parciais do módulo, permitirá a superación do mesmo cunha cualificación igual a media aritmética das cualificacións obtidas nas avaliacións parciais, non obstante nestes casos (módulos superados) a cualificación que se reflectirá na acta (e boletín de notas) da avaliación parcial inmediatamente anterior a avaliación final será a media aritmética das avaliacións parciais e coincidirá coa reflectida na acta de avaliación final.
O alumnado poderá acadar unha avaliación positiva nunha avaliación parcial, cualificada de 5 a 10, cando alcance ou supere a cualificación de 5, para cada un dos instrumentos de avaliación definidos nesta programación e que foran desenvolvidos durante a avaliación parcial referida, neste caso a cualificación será a media aritmética das cualificacións obtidas en cada un dos instrumentos axustada ao enteiro por truncamento.
Con carácter xeral o instrumento de avaliación definido para este módulo profesional consiste na resolución de cuestionarios con diversos tipos de preguntas (resposta única, múltiple, relación...) planteados a través do curso do módulo profesional na aula virtual do centro, aínda que cada tipo de pregunta ten unha valoración diferente, no caso das preguntas de resposta única, as máis frecuentes, presentaranse catro opcións cos seguintes pesos: 100% correcta; -33,3333% incorrecta.

En calquera caso a cualificación final dos módulos farase efectiva na sesión de avaliación final de módulos.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

1. Alumnado que teña que recuperar avaliacións non superadas e que non teña perdido o dereito a avaliación continua será atendido en titorías de recuperación nos períodos establecidos e segundo a axenda que se estableza e que será comunicada a través do informe individualizado.

¿ en módulos cursados en tres trimestres no período entre as probas da terceira avaliación e a final.

¿ en módulos cursados en dous trimestres no período entre as probas da segunda avaliación e a terceira avaliación.

As titorías de recuperación non consisten na repetición das actividades desenvolvidas no curso, están orientadas á resolución de dúbidas do alumnado logo de ter traballado nos materiais do módulo (respecto da avaliación ou avaliacións non superadas), aos que accederan a través do curso do módulo na aula virtual do centro que poderá ser comprobado polo docente a través dos informes de actividade do sistema de xestión da aprendizaxe do curso do módulo na aula virtual.
Este alumnado deberá desenvolver unha única proba de recuperación a finais de xuño que recollerá, a lo menos, elementos asociados a todos os criterios de avaliación considerados mínimos esixibles da avaliación

ou avaliacións que tivera sen superar.
Acadará unha avaliación positiva cunha cualificación de 5 no módulo profesional o alumnado que acade a lo menos unha puntuación de 5 na proba ou, de ser un módulo con máis de unha unidade formativa, en cada unha das partes da mesma que correspondan a unha unidade formativa.

2. Alumnado co módulo non superado na avaliación final, este alumnado poderá repetir o módulo en cursos vindeiros (sempre que non teña esgotadas as convocatorias establecidas na normativa) e recibirá un informe individualizado, poden darse dúas situacións

a. Alumnado de primeiro con módulo non superado, non se diferencia do alumnado de primeiro de primeira matrícula.

b. Alumnado de segundo curso co módulo non superado, non poderá asistir as actividades de aula e terá que ser avaliado co procedemento aplicable aos módulos de segundo curso, recibirá no primeiro trimestre aceso aos materiais que lle permitirán superar o módulo a través do curso do módulo na aula virtual.
Este alumando deberá desenvolver unha única proba e acadará unha avaliación positiva cunha cualificación de 5 no módulo profesional cando acade a lo menos unha puntuación de 5 na mesma, de ser un módulo con máis de unha unidade formativa, en cada unha das partes da mesma que correspondan a unha unidade formativa.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

No caso de acadar perdas de dereito por faltas de asistencia, os alumnos disporán dunha única proba extraordinaria no mes de xuño (no caso de alumnado de segundo curso podería desenvolverse en marzo por petición expresa e con evidencia escrita do alumnado).
A proba extraordinaria recollerá, a lo menos, elementos asociados a todos os criterios de avaliación considerados mínimos esixibles. Acadará unha avaliación positiva cunha cualificación de 5 no módulo profesional o alumnado que acade a lo menos unha puntuación de 5 na proba ou ,de ser un módulo con máis de unha unidade formativa, en cada unha das partes da mesma que correspondan a unha unidade formativa.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Durante o curso, e mensualmente empregando esta plataforma, faranse correccións e aclaracións da mesma en base ao desenvolvemento acadado, a temporalización...
Durante o curso proporase un cuestionario (anónimo) aos alumnos para que valoren diversos aspectos do desenvolvemento do módulo, medida establecida polo SXC do centro.
Ao remate do curso, valoraranse os aspectos máis salientables do desenvolvemento do módulo na memoria de final de modulo, medida proposta polo SXC do centro, e na memoria do ciclo e o departamento farase referencia aos indicadores de consecución da programación.
Todos estes documentos formarán parte da documentación de entrada cara a elaboración da programación do seguinte ano.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

Nesta sesión, o profesor ou a profesora que se encarguen da titoría darán a información dispoñible sobre as características xerais do grupo ou sobre as circunstancias especificamente académicas ou persoais, con incidencia educativa, de cantos alumnos e alumnas o compoñan.

Esta información completarase coa obtida dos resultados do cuestionario de avaliación inicial do módulo.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados, de ser necesario e previa valoración polo departamento de orientación do centro, recorrerase á diversificación de estratexias, actividades e materiais dentro das unidades didácticas, de maneira que mediante vías diferentes o alumno non quede excluído da posibilidade de aprendizaxe e da adquisición das competencias asociadas ao módulo e sexa quen de enfrontar as ferramentas de avaliación propostas nesta programación.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

As actividades de ensino aprendizaxe programadas para este módulo non poden ser alleas á responsabilidade do sistema educativo na posta en valor de valores como: a paz, a democracia, a tolerancia, a colaboración, ao diálogo, a igualdade respecto aos demais e a outras culturas, idiomas, orixes, etc., ao medio ambiente e as leis e as normas comúns.

Dende esta reflexión as actividades de ensino aprendizaxe orientaranse:

1. Cunha perspectiva de xénero e interculturalidade, pondo en valor a apartación feminina e/ou intercultural ao desenvolvemento dos saberes e os faceres relacionados co módulo profesional.
2. Cunha indicación expresa de respecto as normas, os compañeiros/as e os docentes, o seu traballo, as instalacións e os materiais.
3. Cunha orientación cara a educación para: a saúde, a seguridade, o consumo responsable e o coidado do medio ambiente, pondo en íntima relación co contido do módulo e co ciclo xa que logo é consubstancial ao currículo formativo do ciclo superior de Procesos e Calidade na Industria Alimentaria ao seres todos consumidores de alimentos; o coñecemento técnico que adquiren os alumnos permítelles facer un consumo san, seguro, consciente e responsable que poderán extrapolar a outros produtos.
4. Cunha vocación de fomento do plurilingüísimo, ao non desbotar oportunidades de manexar información científico técnica en diversas linguas e de fomentar o contacto con expertos doutras nacionalidades.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS: non se teñen previstas dende este módulo, valorarase a colaboración na planificación e realización daquelas, que propostas polo equipo docente do ciclo ou polo centro educativo se consideraran enriquecedoras cara ao desenvolvemento das actividades previstas nesta programación.
Non se contemplan actividades extraescolares dende este módulo

10.Outros apartados

10.1) Pauta de avaliación.

Cada unha das unidades didácticas será avaliada a lo menos cunha proba cara ao cálculo da cualificación da avaliación parcial do trimestre que corresponda e que se prevén na primeira quincena de decembro, marzo e xuño.

10.2) Unidades por avaliación

As unidades didácticas previstas para cada avaliación son as seguintes:
1ª Avaliación: unidades 1 e 2
2ª Avaliación: unidades 3 e 4
3ª Avaliación: unidades 5